

IN DE SCHIJNWERPER

Marloes van der Maat: 'Ik hou van regelen, iets voor de mensen doen'

Marloes van der Maat (63) woont op Raadhuisstraat 2. Vrijwel haar hele leven werkt ze als verpleegkundige in de zorg. Haar ervaringen brachten haar op eigenzinnige ideeën.

Waar werk je?

Ik werk sinds kort als verpleegkundige niveau 4 bij een kleine thuiszorgorganisatie. Mijn opleiding deed ik veertig jaar geleden in het Andreas Ziekenhuis. Daarna heb ik ook bij andere Amsterdamse en Hilversumse ziekenhuizen gewerkt. Maar ik hield het overall niet lang vol. Zo weigerde ik de nachtdienst met 32 patiënten op 32 kamers op een klasseafdeling alleen te draaien. Ik zei dat je met zijn tweeën moest zijn om een longpatiënt omhoog te kunnen zetten. Je had toen nog geen glijzeilen en slings. Kon ik vertrekken.

Maar als je het nergens lang uithoudt, ligt dat dan ook niet aan jou?

Zeker, dat ligt ook aan mij. Als het mij niet bevalt dan stap ik op. Voor mezelf ben ik niet veeleisend. Ik heb in Laren in een heel mooi huis gewoond, maar ik geef niks om luxe. Alles hier is oud en krakemikkig. Ik vind het prima, dit is mijn plek. Maar in de zorg is dat anders. Ik kan niet tegen managers. Ik ging toen ik 60 was in een verpleeghuis in Heemskerk werken. Na een maand zei ik tegen die manager: 'Als jij nou eens van 8 tot 10 uur meehelpt, dan is om 11 uur iedereen gewassen en kunnen we met z'n allen aan de koffie.' Ik kon gaan. En zo gaat het altijd. Mijn collega's werkten daar al tig jaar, deels met tegenzin. Maar ik zei: 'Toedelo! Ik ben weg.'

Heb je wel eens een heel goede manager meegemaakt?

Ja meerdere, waaronder het hoofd orthopedie in het Lucas Ziekenhuis. Maar toen er een nieuwe hoofdzuster de gang in kwam wist ik: het wordt jij of ik, hier vallen doden. En dat is gebeurd. Ik ben daar zelf opgestapt en in de thuiszorg begonnen. Ik heb zo ongeveer bij alle thuiszorgmaatschappijen in de omgeving gewerkt. Zo vonden ze bij een instelling dat ik te veel tijd aan de mensen besteedde. Voor een kous uittrekken staat vijf minuten. Maar ik trek daar een kwartier voor uit, want ik kijk ook of diegene wel goed eet, drinkt en al dan niet incontinent is. Ik 'deed' op een avond achttien mensen. De hele Zaanstreek door. Begon ik om 15.30 uur en was ik om 23 uur thuis. Maakte ik voor mezelf een lekkere salade en die at ik tussendoor op. Dat heb ik drie jaar gedaan.

Ik kwam bij iemand die vroeg of ik de kamers van haar zonen met een plumeau wilde afstoffen. Ik zeg: 'Afstoffen? Ik weet niet eens hoe dat moet. Ik stof nooit af. Ik blaas wel een keer in de rondte.' Dat

schijnt ook bij het 'pakket' te horen. Maar al zit dat 80 keer in het pakket, ik stof niet af, ik dweil niet, ik poets niet, ik heb daar geen opleiding in genoten; ik verzorg. Laten ze voor die dingen maar een huishoudelijke hulp inhuren.

Hoe kan de zorg volgens jou het beste georganiseerd worden?

Zegt de naam Jos de Blok van Stichting Buurtzorg je iets? Er zijn in Nederland inmiddels meer dan 800 teams van 12 (wijk)verpleegkundigen en (IG) verzorgenden in een buurt aan het werk. Zo'n team stelt zichzelf samen. Pas als die stichting zo'n team 'goedkeurt' gaan die zonder managers zelfstandig aan de slag. Je indiceert zelf, je verpleegt zelf, deelt zelf

'Ik kan niet tegen managers'

je tijd in en zoekt zelf een pand in de buurt. Filosofie is dat die verpleegkundigen als besten weten wat er per cliënt aan zorg nodig is. Nou, dat spreekt mij dus wel aan. Ik heb gisteren acht uur bij een klant gewerkt. Ik was geïndiceerd voor 5 uur. Ze is een zware ms-klant die nog maar twee vingers kan bewegen. Ik heb haar huisarts laten komen en die heeft ervoor gezorgd dat er een specialist uit het ziekenhuis bij haar thuis is gekomen vanwege een ernstige klacht die ze had. Je bent met zo'n vrouw voor een afspraak van tien minuten op het spreekuur anders een hele dag kwijt. Haar medicijngebruik heeft die huisarts op mijn aanraden ook meteen bijgesteld. Uiteindelijk vroeg ze of ik nog meer wensen had. 'Ja,' zei ik, 'op verzoek van mevrouw. Ik ga even de kamer uit en wil jij dan met haar praten over de Levenseindekliniek.'

Hoe omschrijf je je karakter?

Ik ben erg direct. Daar schrikken mensen soms van. Ik kwam eens op een zondag bij een patiënt in het ziekenhuis bij wie het gips om zijn been te strak zat. De orthopeed was zeilen, er was geen coassistent en de rest was ook weg. Ik heb op de gipskamer zo'n zaag gehaald, het gips eraf geknipt, en klaar. Geen pijn meer. Zo ben ik. En veel mensen kunnen daar niet mee overweg. Verder doe ik allerlei foute dingen, ik rook, ik drink, ik ben zo inconsequent als de pest, maar ik eet wel heel gezond.

Hoe ben je in Westzaan terecht gekomen?

Ik was 34 toen ik hier kwam wonen. Ik had iemand hier uit het dorp leren kennen, maar na het twee keer geprobeerd te hebben liep dat definitief stuk. Mijn dochter Marije was toen een kleuter. Maar er moest brood op de plank. Ik had in Laren een lingeriewinkel gehad en die heb ik hier ook een tijdje gehad, op de hoek van de Rabobank. Omdat ik toen ook een woning nodig had heb ik ongezien deze woning gekocht. Nou, dat heb ik

geweten. De eerste keer dat ik soep had gemaakt zei Marije: 'Mam, er beweegt wat in mijn soep.' Waren er maden uit het plafond in de soep gevallen! Na twee jaar kwam er een belastingambtenaar met een BTW-schatting uit 1988 die nog net niet verjaard was. Met een 100% boete daaroverheen kon ik dat op dat moment niet betalen, ik heb alle crediteuren gebeld, uitverkoop gehouden en toen de deurwaarder kwam had ik niks meer, behalve mijn grootste bezit en die zat om de hoek op De Kroosduiker. Ik heb een herintrederscursus gedaan en ben vervolgens weer in het Lucas aan de slag gegaan. Ik was toen 48. Zelf leidinggeven heb ik nooit geambieerd. Ik ben verpleegkundige. En moet regelen, iets voor de mensen doen, iets opknappen. Ik heb iets van revalidatie in mij. Of het nou mijn schutting of een mens is. Bij een revalidatiekliniek ging ik naar de keuken. 'De mensen hier zijn jong, halfzijdig verlamd en aan het revalideren. Die moeten goed in hun vel zitten en de maatschappij weer in. Dus die moeten eitjes eten en meer groenten, dit is takkenvoer.' Toen kreeg ik een belletje dat ik op non-actief werd gezet.

Waarom ben je in Westzaan blijven wonen?

Ik had mijn kind drie keer op een andere school gedaan en zij had hier vriendinnen. Ze is vanuit dit huis getrouwd. Ik pas een dag in de week op mijn kleinzoon Luuk van drieënhalf. Heerlijk! Hij is mijn alles. Ik zal wel altijd Hilversumse blijven en het heeft lang geduurd, maar ik hou van dit dorp. Ik zou graag zien dat mensen in Lambert Melisz dicht bij huis weer de zorg kunnen krijgen waar zij behoefte aan hebben.

Wat vind je belangrijk in het leven?

Dat je staat voor wat je doet. In Laren stonden 'vrouwen-van-de-notaris' zich in de paskamer te beklagen. Dan zei ik: 'Ik kan jou wel een bh verkopen, maar ik kan jou niet de weg in je leven wijzen. Je zeurt. Je hoeft je man niet bij het grof vuil te zetten, maar als jij nou eens van hem af gaat.' 'Maar dan kom ik drie hoog achter...' 'En dáár ligt het,' zei ik dan, 'als je niet durft te kiezen voor je eigen leven dan wordt het nooit wat.'

Marijke van der Pol